

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide címzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyitléri
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre . 4 frt
Félévre . 2 »
Negyedévre . 1 »
Egyes szám ára: 10 kr.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmontetion küldé-
ményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI és HELYI-ERDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Ifj. Nagy Ferencz.

Március 15.

Ötvenegy esztendeje annak, midőn a magyar nemzet szétértte a rabláncokat, melyeket a zsarnokság rakott megbénult tagjaira!

Félszázada mult el annak a dicső kornak, midőn Magyarországot a szabadság,- testvériség és egyenlőség-ért lelkesülő fiai szabaddá és függetlenné tették és megmutatták a világnak, hogy ez a nemzet méltó arra a fényes helyre, melyet neki a végzet kijelölt.

Dicső alkotások voltak ezek!!!

A legendák szent könyvében örökbetűkké van feljegyezve ez a nap!

Majd ha évezredekéről beszél a történelem és dicsóíti ezt a nemzetet, akkor is fényes betűkkel fog ragyogni a történetek lapjain, az 1848-ik év március 15-ike.

Akkor is hála könnyek között fog megemlékezni az utókor a negyvennyolcas alkotásokra.

Nekünk pedig ma előttünk ragyog a fényes mult teljes pompájában hitetlen alkotásaival azzal az ötvenegyév előtt felkelt melegítő napjával a népszabadságnak!

Majdnem látjuk a halálba rohanó honfiakat, halljuk a csata kürtök hívó riadását, melyre mint egy test és egy lélek kelt föl ez a nemzet, és törte foszlányokra a zsarnokság által vert rabláncokat; olyan közel tetszik ez nekünk!!

Látjuk szemeinkkel, miként menekült előre a zsarnokság, miként félt annak fényétől, miként esett kétségbe

az álmaiból felébresztett oroszán boszujától!!!

Március idusa!! Te a szent napok között a legszentebb, légy üdvözlölve általunk!!!

Te voltál az, mely egy alvó nemzet fiaiból egy lágy fuvallattal hőseket teremtetél, hőseket, kik minden pillanatban készek voltak vérüket ontani hazájukért, nemzetükért!

Március idusa, te az ünnepek között legnagyobb, legnagyobb ünnep, légy megünnepelve a magyar nemzet fiai által örök időnkig.

Hiszen te voltál az, aki felforraltad a nemzet fiainak véré, te voltál az, aki megacéloztad az öregek izmait; te öntöttél lángot a honleányok szemébe, és buzdító forró indulatot szívükbe!

Légy üdvözlölve általunk!!!

Előttünk a példa, tegyük fogadást, hogy követni fogjuk a dicső ősök példáját, nekünk is első lesz a haza minden előtt és mi is letesszük ezennel a szent esküt.

»A magyarok Istenére esküszünk, Esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk«!!

Poór Sándor.

Közlekedésügyünk.

Közgazdasági életünk fellendülését, társadalmi életünk megjavulását, sőt faji megerősödésünket is, feltétlenül közlekedési eszközeink bámulatos fejlődésének köszönhetjük. A nemzet-

testnek a vasutak és viziutak valósgos-útterei, melyek életet és vért sugároznak szét annak minden részébe. Elhagyott vidékeken pezsgő tevékenységet ébresztenek, a magyart közelebb hozzák a magyarhoz, sőt mi több, ezek kapcsolják be hazánkat a művelt nyugat kötelékébe.

Már következtetéseink realizása szempontjából is, nem lesz érdektelen, ha nagy vonásokban vázoljuk közlekedésügyünk fejlődését. Súlyos bajokban volt bővelkedő mindjárt a csejsemókor. Ma, midőn a magyar kir. államvasutak hatalmas hálózata és vízi közlekedési utainak óriási megnövekedése szinte a viszonyokból természetesen folyónak látszik, bizony kevesen gondolnak azokra a nagy nehézségekre, melyekkel meg kellett küzdeni.

Először 1836-ban (XXV. t.-c.) hoztak törvényt a vasutak építéséről, mely a magánépítési rendszeren alapult. Az ily alapon létesített vasutak díjszabására az állam csak nagyon csekély beavatkozási jogot tartott fenn magának, de már Széchenyi István gróf kezdeményezésére hozott 1848. XXX. t.-c. az államnak tetemes befolyást biztosított. Az 50 es években persze vasutainkra is rátette kezét az osztrák kormány, s csak az 1867. XVII. t.-c. 7. pontja helyezte azokat vissza tulajdonunkba, oly megszorítással azonban, hogy az osztrák-magyar monarchia területén létező vasutak egyenlő elvek szerint kezelendők.

Ez a viszony a nemzeti élet erősödésével fenn nem állhatott, s már 1868-ban megkötötték az »ideig-

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint

jéggyáram folyó évi május hó 20-án Kaposvárott üzembe lép.

Miután pedig a jéggyár csak bizonyos mennyiségű műjeget képes naponként előállítani, felkérem a t. közönséget, hogy az évi szükségletre nézve velem mielőbb érintkezni sziveskedjék, hogy a megrendeléseket annak idején teljesíteni képes legyenek. Ez kívánatos a közönség érdekében.

Kaposvár, 1899. évi március hó.

Tisztelettel:

Hirschmann Mór

gőzmalom-, és jéggyár tulajdonos.

lenes egyezményt, mely a törvény-szabta intézkedési jogot azon állam kormányára ruházta, melynek területén az illető vasut átvonul. Ez az elv a későbbi törvényekben mind feltűnően érvényesült.

Tudvalevő, hogy még nem is olyan régen vasutaink telemes része idegen kezekben volt úgy, hogy egyöntetű díjszábási politikáról szó se lehetett. Ez a bénító körülmény is megszűnt a vasutak államosításával, s ma már ott állunk, hogy az államvasutak révén teljesen önállóan érvényesíthetjük a közgazdasági tevékenységünkre leginkább hasznos tarifa-politikánkat.

Alig hatvan éve, hogy az első vasutakat, a pozsony-nagyszombati lövonatu vasutat és a magyar központi vasutat, (1836) engedélyezték, s ime a magy. kir. államvasutak összes vonalainak üzleti hossza ma már (1899. évi előirányzat) 13, 957. 7 kilométer, nem számítva bele a mintegy 200 km-nyi iparvágányt. Költségvetése 100 millió forintot mozog, melyből 60 millió frt esik a kiadásokra.

Ugyancsak ezt a hatalmas képet világítja meg az is, hogy az államvasut közel 35,000 embert foglalkoztat.

Még nem is olyan régen valóságos divat volt a vasutasok sanyaru helyzetéről, nemkülömben az u. n. »overworking«-ról írni dörgedelmes cikkekkel, s most már meglepéssel konstataálhatjuk, hogy a javulás szinte szembetűnő. Nem állhatjuk meg ennél a pontnál, de általában is az államvasutak fejlődéséről lévén szó, hogy Ludvig Gyuláról, az államvasutak elnökgazdátójáról szót ne ejtsünk. Az ő kiváló tudása, szakértelme és óriási munkaereje, nemkülömben humanitása eredményezték a jelenlegi fényes helyzetet. Évek hosszú során át két keze munkájával bizonyította be az ő

rátermettségét és lelkes hazafiságát. Fáradhatatlan tevékenysége nemcsak országszerte részesei méltánylásában, hanem még a külföld leghatalmasabb lapjai is elismeréssel adóznak kiváló egyéniségének.

Az államvasutak bámulatos fejlődésével csak az utóbbi időben tart lépést a helyiérdekű vasutak növekedése. Az 1880. XXXI. t.-c. hatása alatt lendületet vett a vállalkozási kedv is, úgy hogy ezidő szerint az államvasutak kezelésében már mintegy 6,200 km-nyi helyiérdekű vasut van.

De nemcsak vasutaink, hanem vízi közlekedési utaink is tetemesen gyarapodtak. Nagyobb lendületet különösen a magyar folyam és tengerhajózási társaság létesülése óta (1894.) vett, mely a Baross Gábor által kezdeményezett államvasuti hajózást átvéve, fejlesztli szakadatlanul vízi vonalainkat, sikerrel véve fel a versenyt az eladdig omnipotens Dunagőzhajózási társasággal.

Már most mindebből élesen domborodik ki, hogy közlekedési eszközeink fejlődésével szakadatlanul lépést tartott az az irányzat is, hogy egyrészt a tarifális intézkedéseink az ország közgazdasági életét fejlesszék, másrészt pedig, hogy e cél érdekében a vasutak folytonosan államosíttassanak. Ezzel azonban szoros kapcsolatban volt az a törekvés is, hogy a forgalom lebonyolítása lehetőleg a fővároson át történjék, s ez legregnansabban a zóna-díjszábás életbeléptetésében nyilvánul. Megelégedéssel láthatjuk, hogy a fővárosnak ily mesterséges uton való táplálása sikerre vezetett, úgy hogy méltó helyet foglalhat el Európa többi világvárosa között. Azt azonban ideje lenne meggondolni, hogy a főváros további mesterséges táplálása a vidék rovására történik.

Vidéki központokat teremtsen most már az állam közlekedési eszközei segítségével, mert igaz ugyan, hogy a főváros a haza szíve, de ha a test maga sorvadni kezd, elpusztul a szív is. Véleményünk végeredménye abban csucosodik ki, hogy az országos zónakörzet megdrágításával, alakíttassanak vidéki zónakörzetek megfelelően olcsóbb díjtételekkel. Ez a fővárosnak már nem fog ártani, a vidéken ellenben hatalmas központokat teremthet.

— Említettük lapunk egyik közelebbi számában, hogy Kaposvár város polgármestere egy felállítandó cselédszerző intézet alapszabály tervezetét készítette el. Régen láttunk szükségesebb intézkedést, mint a melyet a polgármester ur által készített tervezet létrehozni szándékszik. Hogy cselédviszonyaink minden képzelhető felül-mulva, rosszak, azt nem egyszer feszegettük, azt sajnos kellett tapasztalni mindazoknak, kik cseléd tartásra szorultak. Rámúltunk nem egyszer, hogy a mostani cselédhelyező intézetek valóságos lebujszók, a melybe a rendőrségnek is jó volna néha napján betekinteni. Megemlítettük, hogy tiszteletes ember este 9 óra után az utcára nem teheti lábát, mert az valóságos büntánya, s ha nem akarja a kapukban ácsorgó cselédek és mesterlegények épületes beszédeit végighallgatni, hát ugyan jól teszi, ha a kocsi-utrá tér.

Ha nem is egészen szünteti meg a polgármester javaslata e bajokat, orvosolja azok jó részét. Különösen az elhelyezéssel eddig járó kalamitásoknak veszi elejét. A cseléd, ki szolgálatba akar állni, elmegy a hatósági elhelyező intézetbe, ott a jelentkezés sorrendjében felírják őket. A kinek pedig cselédre szüksége van, az szintén elmegy az elhelyező intézetbe, s ott áttekintést nyer a szolgálatot keresők felett. Mondhatná valaki, hogy eddig is így volt ez, nincs tehát szükség erre az új intézményre, mely úgy sem pótol semmit. Dehogy nem pótol. A központosítás nagyon is szükséges a terén: ne feledjük, hogy annak a szolgálatadónak, ki az összes helynélküli cselédek felett áttekintést akart nyerni, az összes helyszerzőkhöz el kellett menni, a

T Á R G A.

Március 15.

Rózsárcu hajnal támad,
Beragyogja a hazámat:
El, sőtét éj: honfibanat,
Félre, honfiaggalom!
Ünnepén az édes honnak
Szerre himnuszok harsognak,
Zengvén róna, völgy, halom

Nincs ennél szebb s nagyobb ünnep!
Lelkes arcok mindenünnep
Egyesülve összegyűlnek
Hó szolozsmát zengeni:
»Talpra magyar! zeng ott, zeng itt,
És a lángdalt visszazengik
Kárpátok szent bércei.

Arany gyűrű szép fejébe
Rubint kő van beletéve:
Azonképpen minden évbe,
Március nagy napja te!
Mint az évek legszebb éke,
Nemzedékről nemzedékre
Élsz, szabadság kezdete.

Cserkosszort a kezembe!
Emlékükre hadd tegyem le,

Kik fényt hoztak nemzetemre —
Március hős bajnoki ...!
Mily elődök ... ifjúságunk ...!
Hősiségük, bátorságuk!
Lantom, hogy' dalolja ki?

Mit műveltek, mit ténének?
Zengd ki harsány, szárnyas ének,
Szállj, repül föl minden az égnek
Kárpitjái lelkesen!
Büszkén, bátran kikiáltom:
Nem volt ily nap a világon
S nem is lesz több sohasem!

Mit ténének? ... Sokat ... mindent!
A sajtóról a bilincset
Ök vevék le: nincs több ily tett!
S szabadsági fátylaláng
Sugárzott fel a vak éjben,
Hogy a szellem lásson, éljen ...
S felderült egy szebb világ.

Rózsárcu hajnal támadt.
Beragyogni szép hazámat,
Hogy mint éj, a honfibanat
S kinos honfiaggalom
Szétszolgálják; — és a honra
Piros hajnal felragyogva;
Zengett róna, völgy halom,

S bár a fátyla nem világolt
— Hejh, sokáig! — csak féllángolt,

És azóta szebb világot
Élsz, imádot nemzetem!
Oh' mily földöntuli drága —
Nemzetemnek szabadsága
Ünnepén ezt zengemem.

Nincs ennél szebb s nagyobb ünnep!
Lelkes arcok mindenünnep
Egyesülve összegyűlnek
Hó szolozsmát zengeni:
»Talpra magyar! zeng ott, zeng itt,
És a lángdalt visszazengik
Kárpátok szent bércei.

Oh, s ez édes drága mult csak
Halhatatlan lantosunknak
Gyöngy szaván nyer koszort, csak
Igy szép zárnom e napot:
»Hirtelen ne haljon ő meg,
Zengjék vissza az időnek
Bércei, a századok le
(Kaposvár.)

Hollósi István.

A teremtes titka.

Irta: Flammarion Kamill.

Fordította: Karossa Ödön.

Semmiféle tudományos magágyól

mi kényelmetlenségtől eltekintve, már csak azért sem volt kellemes mulatság, mert meglehetősen drága volt. Ez a szándékolt intézet hasonló lesz az angol nagy munkáskamarához, persze csak az elhelyezés tekintetében.

Ha már most a cselédek kereső és cseléd egymással megegyeztek, a szerződést ott az intézetben kiállítják, a kialakított bért és a cseléd által lényegesen kitöltött szolgálati időt a nyilvántartásba beírják. Ha a cseléd huzamosabb ideig szolgálaton kívül van, az intézetnek kötelessége megfélelő intézkedés céljából a rendőrkapitányságnak jelentést tenni. Az elhelyezésért mind a szolgálat adó, mind a cseléd megfélelő illetéket fizet, melyből első sorban az intézet költségei fedezendők. Nagyjában tehát az elhelyezés úgy fog történni, mint eddig; mit most magán egyének cselekesznek, azt fogja venni a hatóság által vezetett, tisztán a közérdeket szem előtt tartó intézet. Nem helyeselhetjük azonban a tervezet azon pontját, mely azt mondja, hogy az intézeti tisztviselők egy évi ideglenes jelleg után életfogytig alkalmazandók. Ha a vasúti hivatalnokot 60. éve után minden kárpótlás nélkül nyugdíjba küldhetik, ha a polgármester és a városi főtanácsviselők választása sem életfogytig szól, nem érthető, hogy a cselédhelyező intézet tisztviselőjének alkalmaztatása életfogytig szóljon.

A cselédhajók többi részét persze ez az intézkedés nem orvosolhatja. Erre nézve a rendőrségnek kellene erősebben fellépni és erre nézve új szabályrendeleteket sem kell hozni, mert a rendőrségnek hatalmában áll azt saját hatáskörében is megtenni.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a kiknek előfizetésük a hó végével lejárt, azt megújítani szívesek legyenek ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitűnő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadóhivatala.

— **Kinevezés.** Ö felsége Csiky Imre kaposvári kir. törvényszéki aljegyzőt a veszreimi kir. törvényszékhez jegyzőnek nevezte ki. Öszintén gratulálunk a jeles képzettségű ifjú előmeneteléhez. Mint halljuk, Csiky rövid ideig marad Veszpremben, vissza fog jönni Kaposvárra, minek annál is inkább örülünk, mert a törvény-zék egy igen szorgalmas tagot veszített volna el benne.

— **Kinematograf Kaposváron.** Mint halljuk f. hó 16.ától, csütörtöktől kezdve pár napig a Ferencz-József szállodában kinematograf lesz látható. A közönség bizonyára meg fogja ragadni az alkalmat, hogy ezzel a csodás találmánnyal megismerkedjék, mely világszerte oly nagy feltűnést keltett.

— **A vasúti felüljáróval** a Donnervárosbeliek mindig nem békültek meg. Nem tudják belátni, hogy voltaképpen miért is kell nekik oly nagy kerület tenni, ha az anyavárosba akarnak jutni? Azt elismerik, hogy utjuk jóval megrövidült, midőn a Korona-utcaba törekednek, de másképp áll a dolog, ha az állomáshoz, vagy pedig a Teleky és Irányi utcába akarnak menni. Többször hangoztatták azon óhajukat, hogy a régi átjáró helyén egy puszta a gyalogosok számára szolgáló felüljárót kellene létesíteni, ez sokba se kerülne és aztán a közönségre nézve is nagyon előnyös volna. Mi ez ügyben egyszer már nyilvánítottuk véleményünket, elismertük, hogy ez az óhajítás nagyon is jogos. Műd felett csodálkozunk azon, hogy e terv megvalósítása céljából eddig mi sem történt. Hozzák szöbba az érdekeltek e kérdést a képviselő-testületi ülésen, ott szerkeszsenek feliratot a miniszterhez s nem hisszük, hogy felsőbb helyen is be ne látnák a kérelem alapos voltát. Csak hogy persze tenni is kellene valamit, a némának az anyja sem érti beszédét, ezt az ígét azonban igen kevesen ismerik városunkban; inkább abba hagyja mindenki a tervet, de senki sem cselekszik.

— **Hollósi István**, a kaposvári állami népiskola tanítója előfizetési felhívást bocsajtott közre kiadandó verskötetére. Nevezett művei számos vidéki lapban láttak napvilágot, a közönség és a sajtó egyaránt elismeréssel nyilatkozott róluk. A verskötetből egyébiránt jövő számunkban mutatványt fogunk közölni, fentartva magunknak a jogot, a mű megjelenése után azt teljes tárgyilagossággal méltatni. A szerző által

kiadott felhívás különben a következőkép hangzik:

— **Előfizetési felhívás.** E y kötet költeményt szándékozom kiadni „En” czim alatt.

Husz év terményének legjavát válogattam össze. Avatott szemek vizsgálták át verseimet, melyeket szigorú önbírálat mellett bocsátok a nyilvánosság elé.

Jó sorsom gondoskodott róla, hogy életem ne szűkölködjék olynemű regényességekben, melyek a költészetnek elegendő táplálékot nyújthatnak.

A kötet tárgya: haza, barátság, szerelem és élet.

A könyv husvétra fog megjelenni mintegy 9—10 ivnyi terjedelemben, s előfizetési ára 2 korona.

Az előfizetési pénzeket április hó 5-ig nevemre cizmezve kérem.

Gyűjtöknök 6 (hat) előfizető után szívesen szolgálok tiszteletpéldánnyal.

Hazafias üdvözléssel vagyok
Kaposvár, (Somogy m.) 1899. márczius hó
Hollósi István,
állami isk. tanító

— **A somogy megyei gazdasági egyesület** a nagyméltóságú földmívelésügyi miniszter ur erkölcsi és anyagi támogatása mellett, az alább megjelölt községekben, ingyenes népies gazdasági előadást rendez. Az előadások célja a kisgazdákat — a földmívelő népet a mezőgazdaság terén haladással megismertetni; s úgy a Nm. földmívelésügyi kormány anyagi áldozatainak mint a »somogy megyei gazdasági egyesület» fáradozásának jutalmát, sikerét, csakis az előadások minél nagyobb mérvű látogatottságában fogja találni. Miért is felhívjuk a közsé összes földmívelő szándját, hogy az előadásokon megjelenni szíves legyen.

Tót-Szent-György. 1899. márczius 19-én délután 1 órakor. Előadó: Gróf Mihály mezőgazdasági szaktanfolyamot végzett néptanító. »Hogyan trágyázzon a kisgazda.«

Város-Hidvég. 1899. márczius 19-én délieől 11. órakor. Előadó: dr. Roboz Zoltán gazdasági egyesületi titkár. »A szőlők fenntartása szénkének segélyével.«

Szigetvár. 1899. márczius 19-én délután 5 órakor. Előadó: Gróf Mihály mezőgazdasági szaktanfolyamot végzett néptanító. »Mezőgazdaság és fatenyésztés.«

Az előadások a népiskola helyiségében lesznek megtartva.

nem jogosít fel arra az állításra, hogy a természet öököl fogva létezik és örökké tartand. Ellenkezőleg: minden azt látszik bizonyítani, hogy kezdődött és végződni fog.

Föld, víz, felhő, nap, csillag, mező, sziget, hold, ország, bolygók, mind, amit csak a világegyetemben látunk, csupán egy kivételes átmeneti állapotban vannak, illetőleg egy más, felsőbb állapot kifolyásai, mint a felhő az ég kékjén.

Minden test, amelyet látunk, amit érintünk, láthatatlan és megfoghatatlan atomokból áll. A látható világrend nem más, mint futó képe a láthatatlan, a végtelen, az örök világegyetemnek.

A bolygó megteremtette az ásv. nyokat, a növényeket, virágokat, fákat, rovarokat, a lényeket. A földi életnek fokozatos és haladó fejlődése: életet adott az emberi nemnek. Az emberek élve, gondolkodva, küzdve, tanulva, elemesve, kiasták az okokat, megbecsülték a természetet és iparkodtak logikus rendbe hozni azt, amit láttak. Ha mi nem léteznénk, a hold épúgy forogna a nap körül, mint most. Hogy ha az ember spekulál, küzd, fáradozik, vagy egészen tetlenül él, az földgömbnek, a világegyetemnek tökéletesen mindegy. Gondolkozol, vagy nem; szeretsz, vagy nem; élsz-e, vagy nem; légy szelleműs, vagy hülye; jó, vagy rossz; szép, vagy csúnya; fiatal, vagy öreg; küzd-e a nyilvánosság terén, vagy pedig

a temető árnyában pihensz: az mind nem tesz ki semmit. A teremtés csak egy pillanatig tart az örökkévalóságban, kezdet és vég nélkül. Létezett oly idő is, amikor még nem volt semmi. És visszajön az a perc, amikor ismét nem lesz semmi. De ma nincs több, ha csak nem egy látszat, egy felhő, egy kis zavar az isteni kéken, amelynek makulátlanok kellene lennie.

Igy tehát ne kutass semmit. A teremtésnek nem épen kellett lennie. Másképen is lehetett volna.

Ne kinözd magadat, hisz nem vagy egyéb, mint egy zavaros ephémér, a rendeltetés egy lehelletével alkotva a végtelenségre. Műlő láz. De még annyi sem:

— És az Isten rendeltetése megfoghatatlan?

— Ime miért nincs logika a dolgokban, amiért minden oly bízár és összefüggéstelen, amiért az anyak elvesztik gyermekeiket, amiért árvák léteznek, amiért II. Fűtőp ünnepélyeket rendez, égetve az eretnekeket, amiért az ártatlanok és éretnyesek a nyomorban nyögnek, ez még nem is abszurd, ez megmagyarázhatatlan, mert nincs értelme.

Igy beszélt a magános csillagász oly meggyőződéssel, amely semmi ellentmondást nem engedett meg. Olyan új és meglepő volt ez a theória, hogy mint egy rettentő kalapácsütés egész valomat megrendítette.

Az az eszme, hogy a jelen állapotnak semmi értéke, semmi értelme nincs, nem annyira kellemetlennek, mint elviselhetetlennek tűnt fel. Az a gondolat, hogy a dolgok jelen állapota egy baleset, egy hiba, egy zavar az égen, mely azelőtt tiszta volt és ismét tiszta lesz, s hogy azután nem lesz semmi, — egész bensőmet fellázította. Nem bírtam azonban semmiféle komoly, tudományos észrevételt tenni a theoria ellen.

— Tehát, kiáltottam fel, semmi sem volt előbb, semmi se lesz ezután, semmi sincs most? Mert végre is, ha ez a zavar elmúlik, a legkitűnőbb szem se lát semmit az atomok kozmikus sűrűsödése megszűnésén, beáll a föltétlen átlátszóság. Semmi! ismétlem. Lehet-e a semmit egyáltalán föltételezni?

— De hiszen, felelé a csillagász, ez a semmi: ez minden. Ne ítélj a testi szemekkel! Ha a természet a szemünk helyett más szerveket adott volna: a világosság iránt érzékelleneket, de más benyomások iránt fogékonyakat, egészen más fogalmunk lenne a világegyetemről. Ne higgy sem a kezéd, sem pedig a te szemed tanúságának. A látható világ is csupán láthatatlan elemekből van formálva, amelyek magukban véve mérhetetlenek. Csupán csak anyagtalán erő létezik. »Anyag« ez pusztá szó.

— De hát mi?!

— Egyedüli biztos gyógyszer a csúsz és köszvénynek a híres Zoltán-féle (Johnsen) kenőcs, mely már néhány napi használat után a legmakacsebb csúsz és köszvényes bántalmakat is meggyógyítja. Kapható üvegenként 1 forint az egyedüli készítőnél, Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerárán Budapesten.

— Sok bor fog teremni az idén. Legálább ezt következtethetjük, ha hitelt adunk a régi öregek azon közmondásának: ha a szőlővessző béle igen nagy, akkor sok borra van kilátás. A kik már ez ideig metszették szőlőjüket és megfigyelték, tapasztalhatták azt, hogy a szőlővessző béle sokkal nagyobb, mint az elmúlt években volt. De hát ezért senkit sem biztatunk ám, hogy a múlt évi termését iparkodjon mielőbb elfogyasztani, mert meg vagyunk róla győződve, hogy mindenkinek lesz elegendő üres hordója szüretkor, amibe új-borát szűrheti.

— Egy csillag, két csillag. A 44-ik gyalogezredben szolgáló egyéves önkéntesek most fejezik be önkéntes-iskolai tanulmányaikat és a napokban teszik le a felévi vizsgát. A husvéti ünnep előtt a vizsgálatok eredményéhez képest megtörténik az előléptetés a kinek jut husvétra már fölvarrathatja az egy vagy két csillagot. A jövő hónaptól kezdve az önkéntesek megkezdik a csapatoknál való szolgálatot.

— Névmagyarosítás. Pajer József szőlősgyőröki lakos »Csapodi«-ra, Krausz Gyula tabi lakos »Kassai«-ra kért névváltoztatásainak belügyministeri rendelettel hely adatott.

— A kaposvári iparos ifjuság önképzőköre március 15-ét nagy ünnepséggel üli meg. Hazafias szavak és beszédek fogják méltatni a nap jelentőségét, a melyre minden magyar ember szent áhitattal gondol vissza. Az ünnepély, mely a Ferenc József szállodában tartatik meg, műsora a következő:

Megnyitó. Pete Lajostól március 15. irta: Endrődy Sándor szavalja Jezsényi István. Március 15. irta: Petőfi Sándor szavalja: Szegedy László. Szabadságdal, irta: Garay János szavalja: Katkics Sándor. Az igazgató ur. Korrajz egy felvonásban. Személyek: Schrittmann igazgató: Vince, Neumann helyettes: Vágó Géza, Kendeffy Béla joghallgató: Katkics Sándor, Bogdan öreg jobbágy: Kutassi István, Ilka lánya: Farkas Irma k. a., Lengyel László tanító: Farkas Géza, 1. Hajdu: Pollák Jenő. 2.

Hajdu: Hajdu Károly, Bércy Jenő jogász: Buday Nándor, Faragó Pista jobbágy: Polgár György. Nép. Történet Kendeffy kastélyában. Idő: 1848. év. Az ünnepélyt banket követi, 1 teríték ára 80 kr.

— Szalonkák. Néhány hevesebb vérű nimrodunk már napok óta sikertelenül leste a szalonkák megérkezését, a míg végre 11-én megjöttek, még pedig oly nagy mennyiségben, hogy a nemes sport üzönek igazán kedves és kellemes multságban lesz részük az idén.

— A csavargók tanyája. Sok a panasz minden oldalról, hogy a munkanélküli csavargók seregétől utcáról-utára, házról-házra járnak kéregetni, úgy, hogy nem lehet őket győzni apró pénzzel. Mi már több ízben föl is szólaltunk, kötelességünkhöz képest, ez ügyben, de a rendőrség nem is hederít az ilyen figyelmeztetésre. Pedig talán nem ártana fölön csipni ezeket a dologkerülő egészséges embereket, legalább a közönség is meg lenne kímélve a folytonos zaklatástól s ha így pár napra becsuknák ezeket a — legtöbbször idegen, cséh-morva és német atyafiakat, hát majd jobban elkerülnék városunkat. Kár tehát olyan jó szívet lenni irántuk, mert ma-holnap ide csődül fel Európa szeméttje a mi nyakunkra!

— A posta türelmessége. A fővárosi lapok megemlítették, hogy nemrég valaki Németországból egy pezsgő palackról levett vignettát kapott levelező-lap gyanánt és felvették azt a kérdést, vajjon a magyar posta továbbitana-e ilyen küldeményt? Hát ezt megteszi a mi postánk is. Ép a napokban kapott városunkban egy fiatalember Nagyvarodról egy hasonló küldeményt. A pécsi lapokban pedig azt olvassuk, hogy Somogyi egyik jó kedvű színésze kézelőjét használta el levelező-lap gyanánt. Magunk is tudunk egy esetet, hogy egy helybeli leány egy nagy képe kapott, a mely szintén levelező-lap gyanánt szerepelt. Ez az kép még csak népszerű sem volt. Türelmes tehát a magyar-posta is, a mit feladnak, hűségesen rendeltetési helyére szállít, pedig nem ártana, ha azokat az ugynevezett Ansichtskártyákat kissé megvizsgálnák a postaközegek, mielőtt a címzettnek kézbesítik, mert igen sok esetben a képes levelező-lap címe alatt szemérem sértő képeket adnak postára.

— Szolgálati díszérem. Az 1898. évi

augusztus hó 18-án kelt legfelsőbb kézirat-alapított és negyven évi hű szolgálattal járó díszéremre való igénye Hónig Jakab urodalmi magtárosnak, Perc András uradalmi kocsiának és Ruszek Ferenc uradalmi erdősznek megállapítván, az érmek a miniszterelnökségtől a napokon érkeztek le a vármegye főispánjához. Az érem első oldalán a király képe látható, a hátsó oldalon pedig ez a fölrás olvasható: Signum laboris fideliter peracti. XXXX. annorum. Hónig és Perc a mozsgói uradalomban Ruszek Ferenc pedig Rinyaszentkirályon van alkalmazva.

— A tavaszi idő beálltával megjelent a mi régi ismerősünk az utcán, a por. Mennyire örültünk a viszontlátásnak! Már 4 hónapja, hogy nem volt hozzá szerencsénk. De most már itt van, s nem mondhatjuk, hogy talán megfogynakozva tért volna hozzánk vissza. A csendes időben valahogy csak el lehet bírni, mihielyt azonban a legesekélyebb szél megmozgatja, már nem lehet az utcára kimenni. A város öntötteti az utakat, de csak a Korona utcát és a fő utca egy részét, a többivel nem törődik. Pedig a máshol lakók ép úgy fizetik az adót, mint a többiek. A port nem nappal kellene hordani, hanem este, mikor senki sem jár az utcán. Mily könnyen lehetne mindezen segíteni; csak egy kis jóakarattal kellene hozzá.

— Közigazgatási bizottsági ülés. Somogyvármegye közigazgatási bizottsága e hó 8-án tartotta Tallian Gyula főispán elnöke alatt, rendes havi-ülését. A pénzügyigazgató jelentéséből kitűnt, hogy február hóban sokkal kevesebb adó folyt be, mint máskor szokás, a mi az ex-lex állapotra vezethető vissza. A tanfelügyelő jelentette, hogy Kaposvárrott 2 új tanítói állást szervezett a közoktatásügyi miniszter, s hogy a Vadas-pusztai tanító, a kit előbb a közöshadügyminiszter kétéfű sasos, német szövegű okmányával nevezett ki, végre rendes kinevezési okmányt kapott, minek folytán, tőle az esküt kivette. Ezek után a rendes folyó ügyek intéztettek el.

— Felhívjuk t. olvasóink figyelmét Krieger György hírneves budapesti gyógyszerész hirdetésre. E törvényesen védett szerek évtized óta nagy sikerrel használtatnak, nagy elterjedtségnek és közkedveltségnek örvendenek.

— Mi, egész egyszerűen, szellemek vagyunk, isteni állomány.

Nem tudom miért, de nagybátyám ezen meghatározására az én bájos kis barátném arca tünt elem. Ugy tetszett, mintha szemei édesen pihentek volna az enyéimen és kis ajka gyengéden nyílt volna fel, mutatva rózsáktól kerített fogait. »Isteni állomány, ak igen... habár...«

Kétségkívül futó mosolyra derített ez a gondolat.

— Én biztos vagyok, folytatá a filozof, hogy te azt képeled, miszerint a te tested az, ami élvez vagy szemed, mely felfogja a kellemes vagy kellemetlen benyomásokat.

— Nekem úgy tetszik...

— igen, nekem úgy látszik, hogy amidőn megiszod ezt a pohár champagnéit, vagy amikor megiszod ezt az őszi barackot, ez a testednek majd jót szerez; hogy amikor lábadra hágnak, neked a lábaid faj. Te még itt tartasz. Semmi sincs úgy, amint látszik: Ha elvágjuk az ideget, mely valamely benyomást az agyhoz vezet testünknek bármely részéből: akkor teljesen érzéketlenek lennénk. Az őszi baracknak nem lenne többé íze, a virágok illat nélkül maradnának, a nap láthatatlanná válnék, és te lábadat tűzbe teheted, még sem fogsz érezni semmit. Sőt mi több, elegendő befolyásolni egyadat egyszerű suggestio által, hogy min-

denféle benyomások elveszítsék jellegüket; a kénese cukor gyanánt eszed meg. Csakis a szellem az, ami érez. Emlékezzél csak almádra: beszélsz, hallsz, látsz, tapintasz, habár semmi, de semmi sincs. A teremtés álom.

* * *

E pillanatban megkondultak a vén torony harangjai és az antik harangon melán, csendesesen, tiz ütés hangzott el.

— Ime a természet képe, folytatta a gróf; zaj, mely elszáll, ének, mely elmúlik, ephémér hang a végtelen csendben. Ha a földi emberiség bevégi harangjátékát, nem marad semmi. Dicsőség, győzelem a népek történetének harsonája, mind elmúlik, hogy helyet adjon az előző csöndnek.

— Tehát, felelém fölemelkedve az esztaltól, hogy egy kis sétára induljak, az ön filozófiája azt a gondolatot ébreszti az emberben, hogy a teremtés, melynek mi is részét képezzük, nem egyéb, mint egy zavaros, röpké állapot az örökös Nirvánában, hogy nincs sem vég, sem ok, sem logika a természetben, és hogy a tudósok tévedésben vannak, midőn oly talányt akarnak megfejteni, ami nincs és aminek értelme sincs.

* * *

A nyugodt tengeren mint egy lükör lap terült el a felséges, csillagos ég alatt. A part-hoz érve Sperő barátomat találtam ott,

aki még az éjjel Dowerba volt indulandó. Másnap futottam az én imádottnak felé.

— Én mindörökké szeretni foglak, rebegé, midőn egy pillanatra magunk maradtunk, az örökkévalóság nem lesz elég hosszú, hogy szerelmemet bizonyítsa.

Már majdnem elfeledtem nagybátyám beszédét, de ő oly kiválóan hangsúlyozta a szót: »örökké, hogy az éji emlék eszembe jutott.«

— Örökké! felelém karjaimba szorítva nem lesz ez egy kissé hosszú?

— De hiszen nem élünk örökké!

— Ah! ön hisz a halálban! Nos, én nem.

Fajdalom, mint ön is tudja, a szegény gyermek pár napra rá meghalt, elaludván egy óriási csokor illatától, amit lefestés végett helyeztetett az ő aranyos kis szobáskájában...

Ime, édes barátom, ez volt az én calaisi történetem.

És én, kedves olvasó, úgy adtam elő ezt a történetet, mint egy kirándulást a világegyetem megoldatlan titkaiba. Érdekes lenne hozzátenni, hogy nem létezik más, mit a láthatatlan láthatósága.

Azonban osztom utitársamnak nézetét és jobb szeretem azt hinni, hogy a teremtés reális, logikus, egyszerű, élő, harmónikus, örök, úgy a múltban, mint a jövőben, (Vege.)

Ad. 2991.

tkv. 98.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szigetvári kir. jbiróság mint tkvi-hatóság közhírré teszi, hogy Hirschfeld S. pécsi lakos utóajánlata folytán Kaufer Jenő végrehajtónak Gal József végrehajtást szenvedő elleni 500 frt tökekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a szigetvári kir. járásbiróság) területén levő Nagy-Hárságy határában fekvő a nagy-hárságyi 488. sz. tjkvben Gal József, Gal Antal és neje Rack Teréz nevében álló 97. (ház 84. rz. a) hr-zámu ingatlanra 528 frtban, az ottani 480. sz. tjkvben Gal József nevében álló 257. hrszámu ingatlanra pedig 35 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899 évi március hó 18 ik napjának d. e. 10 órajakor Nagy-Hárságyon a körjegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 32 frt illetve 45 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt ig. min. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szigetvár, 1898. október hó 26-án.

A kir. jbiróság, mint tkvihatóság.

ZSIGA,

kir. albiró.

494. szám.

tkv. 1999.

Arverési hirdetményi kivonat.

A marcali kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Weiler József gombai lakos végrehajtónak Vég Anna férj. Major Antalné horvátkuti illetve Major József és neje Fekete Teréz kethelyi lakos végrehajtást szenvedők ellen 495 frt töke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a kaposvári kir. törvényszék és a marcali kir. jbiróság területén fekvő Major Antalné szül. Vég Anna tulajdonát képező a horvátkuti 91. szjtjkv. A 171/b. hrszám alatt felvett ingatlan és a Nemes Pal és neje Takács Anna nevében a horvátkuti 392. szjtjkvben A 171/a hrszám alatt felvett ingatlan együttesen 732 frt továbbá a Major József és neje Fekete Teréz tulajdonát képező a korvátkuti 185. szjtjkvben A 351. hrszám alatt felvett ingatlan 722 frt kikiáltási árban 1899. évi május hó 31 ik napjának délelőtti 10 órajakor Horvátkut község hazánál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1 Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is eladatni fog.

2 Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási árnak 10%-át vagyis 73 frt 20 kr. és 72 frt 20 krt készpénzben vagy 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Marcali, 1899. évi február hó 20-án.

A kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

REMSEY,

kir. albiró.

Csakis ezen védjeggyel valódi Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a Schaffer Róza névre

Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincset megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb. kir. udv. és kamarai szállítónő, Bécs, I. Graben 14. által föltalált és használt szépítőszerek által sikerült.

Törvényesen védve

Poudre ravissante

cs. és kir. kiz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlenné: a bőrt vakító fehérre varázsolja és pompás zomanca alatti bőrkiütések anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kisimítja, a káros szépítőszerek által kitért likacsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás, fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet, arékül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnnek. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante

évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, esténként minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante

megőrzi a bőr üdeségét, erősíti és legkitűnőbb, biztos hatású tojlett-víz. Egy üveg ára 2 frt 50 kr.

A Ravissante crème, puder és víz

az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállítás on nagy arany éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. homlokkötő darabonkint 1 frt 50 kr-ért és a „Savon-Ravissante“ kiváló szépségzsappan hölgyek és urak részére, darabonkint 80 kr-ért. Valamennyi készítménvem csodálatos hatásaért teljes kezességet vállalok. Számtalan elismerő és köszönő írat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diszkréció miatt nem közölhetők.

Központi raktár: Rosa Schaffer, Bécs. I., Graben 14. 7—12

Szenes Ede szállodája a „Magyar királyhoz.“

Budapest, Dorottya utca 2. sz. Gisellatér sarok.

Elsőrendű szálloda, 1897. november óta birtokomban van s személyes vezetésem alatt áll. A szálloda, mely az ujkor minden igényeinek megfelelően teljesen ujonnan és kényelmesen be van rendezve csakis magas és világos szobákkal, sok kényelmes és előkelő családi apartamenttal, társalgó és írótermekkel bir, és mindenütt villamos világítással van ellátva. Figyelmes szolgálat mellett olcsó árak. Szobák 1 frtől feljebb. Kitűnő konyha, pilseni dréher-féle sör. Kényelmeségénél fogva hosszabb tartózkodásra igen ajánlható

kiváló tisztelettel:

Szenes Ede

tulajdonos.

5—10.

Olcsó kerítések!

Olcsó kerítések!

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

Budapesten, VIII., Üllői-ut 48.

Gyárt és szállít: gép- és kézi-sodronyfonatokat, tűskés-sodronyt, pánthuzalt: erdők, vadaskertek, baromfi-udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból; ugyszintén díszes virágágy- és gyeperítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá: föld- és kavicsrostákat; magtár ablakrostélyokat; szikrafogókat; gabona választóhengereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpenynyel való ellátását. Rostaszöveteket és fonatokat szelelőrostakba.

Árjegyzékek és költségvetések ingyen.

Jutányos és pontos kiszolgálás!

Bérleti hirdetemény.

A Slavoniában Verőce megyében fekvő vocini urodalom bérbe adja a tulajdonát képező Golenic és Lugovih pusztákat, melyek a következők állanak és pedig:

290 kat. hold	1207 □°	szántóföld
118 „ „	948 „	rét
66 „ „	499 „	legelő
9 „ „	1387 „	gyümölcsös és konyhakert
3 „ „	1280 „	szőlő
13 „ „	1003 „	udvar és egyéb terméketlen területből.

1899. szeptember hó 15 től kezdődőleg 10 évre. A felsorolt területeken kívül még legelőnek 84 kat. hold 1277 □° és szántóföldnek 97 kat. hold 132 □° erdőterület kerül letarolásra és így a bérlet 181 kat. hold 1404 □° öllel meg fog nagyobbodni. Golenic pusztá a szükséges gazdasági épületekkel és a bérlo számára szolgáló lakással el van látva, míg Lugovih pusztán új gazdasági épületek építtetnek. A bérlet tárgyát képező gazdaságok Slatina állomástól mintegy 7 illetve 9 kilométernyi távolságban fekszenek. A közelebbi bérleti feltételek az uradalmi erdőigazgatóságnál Vocinban (Slavóniában) betekintheők.

3-3

Villa építők figyelmébe.

Van szerencsém értesíteni mind azokat, kik a Balaton-tó somogyi partján villát építeni akarnak, hogy keszhelyi téglagyárból

ezerét 16 frt 50 krért számítva,

a legfinomabb elsőrendű téglát szállítom a Balaton bármelyik somogyi partjára kirakva.

Leitner Simon

1-3. keszhelyi téglagyáros.

Amerikai zsebórák.

jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint.

Jótállás mellett míg a készlet tart. Hozzá ezüstös óraláncz 60 krajczár.

Önberetváló készülék

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításán kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől ment. Tartós és pénzmegtakarító!

Darabja 3 frt.

A penge *** csillagos aczélből és a többi részei alpacából vannak.

Egy külön penge hozzá 1 frt.

Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR főbíró-mányosnál

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtőknek 5 darab után egy ingyen 24-26 küldetik.

Legtökéletesebb arctisztító és szépítő szer:

Akácia-arc-crème 1 frt.

Akácia szappan 50 kr.

Évtizedek óta nagy sikerrel használtatik csúsz és közhvény ellen a

R E P A R A T O R

A Szt.-Rókus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.

Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr.

Köhögés és rekedtség ellen

páratlan szer a rendkívül kellemes ízű és teljesen ártalmatlan szerekből, u. m. hársfavirág, hársfaméz és cukorból készült

Hársfa-cukorkák,

melyeknek doboza 25 kr.

5-6.

Ezen szerek utánzatok ellen törvényesen védve vannak.

Főraktár: KRIEGNER GYÖRGY

Korona-gyógyszertára, Budapest, VIII. Kalvin-tér

Kaphatók a gyógyszertárakban.